

Tandheelkundige Opleiding.

Wij ontleenen aan de rede van prof. Z w a a r d e m a k e r ter opening van de 65ste algemeene vergadering der Nederl.-Maatschappij ter bevordering der geneeskunst, afgedrukt in het T. v. G., het volgende:

Ten slotte zij het mij vergund nog een enkel woord te wijden aan hetgeen ik het ultraspecialisme zou willen noemen. In den nieuwsten tijd hebben zich van den alouden stam twee loten losgemaakt om een zelfstandig leven te gaan leiden. Ik bedoel de tandheelkunde en de gymnastiek. De tandheelkunde is reeds tot volle ontplooiing gekomen. In Amerika bestaan bloeiende scholen, in welke dit onderdeel van uit echt geneeskundig gezichtspunt, maar los van de studie der andere takken onzer kunst onderwezen wordt. Het onderwijs is er zeer breed opgevat, want in de Angelsaksische landen wordt de algemeene narcose door de tandartsen op eigen gezag toegepast. Ook de gebitregeling met haar ver strekkende gevolgen voor de gezondheid en ontwikkeling van het kind eischt wijder gezichtskring, veronderstelt beter biologisch inzicht, dan zuiver technische kennis op zich zelf kan verschaffen. De commissie indertijd door onze Regeering ingesteld om haar voor te lichten bij de organisatie van het tandheelkundig onderwijs, heeft dit voorbeeld willen volgen. Zonder aanstonds tot het toelaten der algemeene narcose te adviseeren, heeft zij althans een regeling willen treffen, die dit in een verwijderde toekomst, wanneer het peil omhoog zal zijn gegaan, niet van de overweging zou uitsluiten. Niet terstond derhalve moeten de leerlingen uit de middelbare school in afgeperkt technische richting worden gedreven. Ook het andere oogpunt, zoeven

genoemd, werd gewichtig geacht. Bovendien het caoutchouc en goud moet niet slechts verwerkt worden, maar het moet ook worden geplaatst en ten slotte is het een levend wezen, die het gebit heeft te dragen en er liefst gezond bij blijven moet. De commissie bestond uit de toenmalige docenten der tandheelkunde en uit de voorzitters der tandheelkundige vereenigingen, voorgezeten door een lid der Utrechtsche faculteit. Zij adviseerde tot het vooraf afleggen van het candidaatsexamen in de geneeskunde, resp. candidaartartsexamen door alle toekomstige tandheelkundigen. Nauw was haar advies bekend geworden of allerlei machten, die dit niet naar den zin was, begonnen op de regeering te werken en na eenige jaren kwam de tegenwoordige wetgeving tot stand, die letterlijk een ieder onbevredigd laat.

Hierna is in ditzelfde orgaan een ingezonden stuk opgenomen van de hand van Dr. C. v. d. Hoeven, dat wij volledigheidshalve ook hier afdrukken.

Naar aanleiding van prof. Zwaardemaker's rede ter opening van de 65ste algemeene vergadering der Nederl. maatschappij tot bevordering der geneeskunst zou ik gaarne eenige opmerkingen over de tandheelkundige opleiding maken. Spreker zegt, dat de commissie, indertijd door de regeering ingesteld om haar voor te lichten bij de organisatie van het tandheelkundig onderwijs, het Amerikaansche voorbeeld heeft willen volgen door het candidaats-examen in de geneeskunde of tweede natuurkundigexamen voor de aanstaande tandheelkundigen verplicht te stellen. Waar spreker zelf zegt, dat in Amerika de tandheelkundige studie los van de studie der andere takken van geneeskunde onderwezen wordt, is het duidelijk, dat het Amerikaansch standpunt niet ingenomen is. Zoodra de tandheelkundige vereenigingen in ons land dan ook het voorstel der commissie vernamen, zijn zij terecht hiertegen gaan optreden: omdat zij meenden, dat de Amerikaansche opleiding als stelsel goed is, al laat ook de uitvoering van dit stelsel op vele

scholen te wenschen over. De regeering heeft m.i. terecht de tandheelkunde niet gekoppeld aan de geneeskundige opleiding, omdat het candidaats- of tweede natuurkundig examen reeds voor de aanstaande geneeskundigen te bezwarend wordt geacht en dus a fortiori voor de tandheelkundigen ongewenscht is.

Zij, die bekend zijn met de eischen door de praktijk aan de tandheelkunde gesteld, zullen moeten erkennen, dat die vooral gelegen zijn in subtiële technische kunstbewerkingen, minder in het stellen van moeilijke diagnosen. Het ligt dus in den aard der zaak, dat het onderwijs naast behoorlijke algemeen geneeskundige theoretische kennis vooral gericht moet zijn op het aanleeren van technische vaardigheid in alles, wat in de praktijk der tandheelkunde voorkomt.

De vraag is nu „wat is voor den toekomstigen tandheelkundige behoorlijk theoretisch onderwijs”? Door het candidaats- of tweede natuurkundig examen te eischen beginnen de jongelui gemiddeld eerst op hun 22ste of 23ste jaar aan hun eigenlijke vak. Dit is veel te laat en zou alleen te rechtvaardigen zijn, als er geen betere weg te vinden was. De regeering heeft dien weg meenen te vinden door in Utrecht een afzonderlijken theoretischen cursus voor tandheelkundigen in te richten, waarin onderwijs zal gegeven worden in: de beginselen van de anatomie, physiologie, histologie, algemeene pathologie, geneesmiddelleer, chirurgie, bacteriologie van de mondholte, bijzondere anatomie van het aangezicht, de tanden en de mondholte, de pathologie en de pathologische anatomie van de tanden en de mondholte, de metallurgie en het verrichten van tandheelkundige behandelingen op het phantoom. Een bepaalde studietijd is natuurlijk niet voorgeschreven. De docenten en examinatoren bepalen zelf, hoever zij dit theoretisch tandheelkundig onderwijs meenen te moeten uitbreiden. Natuurlijk zijn er bij deze nieuwe regeling vele moeilijkheden te overwinnen alvorens een goed onderwijzend personeel gevonden is; maar wij hopen en vertrouwen, dat de Utrecht-

sche faculteit, die voor de tandheelkunde steeds veel belangstelling getoond heeft, deze moeilijkheden zal weten te overwinnen.

Wij meenen dan ook, dat er voor de uitspraak, dat deze wetgeving letterlijk een ieder onbevredigd laat, geen reden is. De tandheelkundige vereenigingen hebben geen andere regeling van het onderwijs gewenscht en zullen eerst dan reden voor teleurstelling hebben, wanneer op den duur mocht blijken, dat een afzonderlijke theoretische cursus voor tandheelkundigen onuitvoerbaar is.

's-Gravenhage, 15 Juli 1914. C. VAN DER HOEVEN.
